

طلوع خورشید ری



بروشور طلوع خورشید ری

مدرسه علمیه صدیقه فاطمه (سلام الله علیها)

گرگان

واحد پژوهش - آبان ۱۴۰۱

انتظار فرج در کلام حضرت عبدالعظیم (علیه السلام)

حضرت عبدالعظیم حسنی (علیه السلام) روایت می کند که بر سرور خود امام جواد (علیه السلام) وارد شدم، قبل از آنکه سوالم را درباره حضرت قائم (عجل الله تعالی فرجه الشریف) بگویم، حضرت (علیه السلام) پاسخ سوال مرا داد و فرمود: «ای ابوالقاسم؛ قائم ما همان مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف) است او کسی است که در زمان غیبتش انتظار او واجب است و هنگامی که ظهور کرد، اطاعتش واجب است.

اوسومین نفر از فرزندان من است، قسم به آن خدایی که محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) را مبعوث کرد و ما را به امامت برگزید، اگر از عمر دنیا فقط یک روز باقی مانده باشد هر آنچه خداوند متعال آن را چنان طولانی کند تا آنکه قائم (عجل الله تعالی فرجه الشریف) در آن روز خارج شود و ظهور نماید.

۵ درس ناب زندگی از عبدالعظیم حسنی

درس اول: اهتمام به فرائض و تطبیق زندگی با اندیشه اهل بیت (علیهم السلام)

یکی از خصوصیات مشهور و ماندگار این امام زاده جلیل القدر، عرضه کردن اعتقادات و باورهای دینی و مذهبی خود به امام معصوم (علیه السلام) و گرفتن تأییدیه از ایشان بود.

درس دوم: مراقبت و نگهداری زبان

توجه به کاربرد و کارایی مثبت زبان از جمله مواردی است که در روایات نقل شده از عبد العظیم حسنی (علیه السلام) قابل مشاهده است.

درس سوم: دور اندیشی یادزهر پشیمانی

به راستی اگر انسان‌ها عواقب کارهای خود را مورد بررسی و دقت قرار می‌دادند، نه در دنیا موجب پیمانی و گرفتاری می‌شدند و نه در آخرت انگشت افسوس و پشیمانی به دهان می‌گرفتند.

درس چهارم: اکسیری برای درد و رنج آخرت

در روایت زیبایی از جناب عبد العظیم حسنی (علیه السلام) یکی از راهکارهای اخلاقی برای کاستن از درد و رنج آخروی صبر و بردباری در برابر ناملازمات رفتاری دیگران معرفی شده است.

برخورد قرآنی با مردم

حضرت از اجدادشان نقل می کنندکه: امیر مؤمنان علیه السلام فرمود: شما هرگز نمی‌توانید مردم را با مال، بهره‌مند سازید. پس با آنها با اخلاق و خوش‌رویی برخورد کنید.

منابع

Wikipedia.org

Wikishia.net

Hawzahnews.com

Rasekhoon.ir

Shabestan.ir

Hadana.ir

ادب حضرت نسبت به ساحت مقدس ائمه (علیهم السلام)

«شیخ محمد شریف رازی» در کتاب خود، پیرامون ادب حضرت عبدالعظیم (ع) نسبت به ساحت ائمه معصومین (ع) چنین می‌نویسد: «رفتار و عادت کریمانه حضرت عبدالعظیم (ع) این بود که هر وقت وارد مجلس حضرت امام جواد (ع) یا امام هادی (ع) می‌شد، با کمال ادب و خضوع و غایت حیا و تواضع، در حالی که دست‌های خود را از ردا بیرون آورده بود، با کمال ادب به محضر آن امامان سلام عرض می‌کرد و امام پس از جواب سلام، او را نزدیک خود می‌خواند و در کنار خویش می‌نشاند؛ به حدی که زانوی مبارکش به زانوی مقدس امام می‌چسبید و امام، کاملاً از احوال او سؤال می‌کرد که این موجب حسرت و غبطه دیگران می‌شد.»

آثاری درباره عبدالعظیم حسنی (علیه السلام)

در خرداد سال ۱۳۹۲ش، برای معرفی شخصیت حضرت عبدالعظیم حسنی (ع) کنگره بزرگداشتی در تالار شیخ صدوق واقع در حرم وی برگزار شد؛ مجموعه آثار این کنگره در ۲۹ جلد منتشر گردید که برخی از آن‌ها عبارتند از:

رساله فی فضل سیدنا عبدالعظیم الحسنی المدفون بالری، نوشته صاحب بن عباد.

جنات النعیم فی احوال سیدنا الشریف عبدالعظیم، عربی، نوشته ملا اسماعیل کزازی اراکی متوفای سال ۱۲۳۶ق.

التذکره العظیمیه، عربی، نوشته الشیخ محمدابراهیم کلیاسی متوفای سال ۱۳۶۲ق.

الخصایص العظیمیه فی احوال السید ابی القاسم عبدالعظیم بن عبدالله الحسنی (ع)، نوشته شیخ جواد شاه عبدالعظیمی متوفای سال ۱۳۵۵ق.

مسند حضرت عبدالعظیم حسنی، فارسی، نوشته عزیزالله عطاردی، متوفای ۱۳۹۳ش.

نمونه هایی از روایات حضرت

کامل الزیارات

حضرت عبدالعظیم (ع) با چند واسطه از «سدیر صبری» روایت می کند که گفت: در خدمت امام باقر علیه السلام بودیم که جوانی سخن از زیارت قبر امام حسین علیه السلام به میان آورد. امام باقر علیه السلام به آن جوان فرمود: هیچ بنده ای در این راه قدم بر نمی‌دارد، مگر اینکه خدا برای او حسنه ای می نویسد و گناهی از گناهانش محو می نماید.

علل الشرایع

حضرت عبدالعظیم (ع) می گوید: از امام علی النقی علیه السلام شنیدم که فرمود: علت اینکه خدا ابراهیم علیه السلام را خلیل خود قرار داد، این بود که آن بزرگوار زیاد بر محمد (ص) و اهل بیئت (ع) صلوات می فرستاد.

زندگی نامه حضرت عبدالعظیم حسنی (علیه السلام)

عبدالعظیم حسنی در روز پنجشنبه چهارم ماه ربیع الثانی سال ۱۷۳ قمری (۱۳ شهریور ۶۸ خورشیدی، ۷۸۹ م)، در زمان پیشوای هفتم شیعیان موسی کاظم در شهر مدینه زاده شد. پدرش عبدالله و مادرش فاطمه یا حیفاء نام داشتند. همسر وی خدیجه دختر قاسم بن حسن بن زید بن حسن مجتبی (پسرعموی پدرش که در تجریش تهران با نام امامزاده قاسم مدفون است) بود. عبدالعظیم به دستور علی النقی به شهر ری وارد می‌شود و در سرداب خانه یکی از شیعیان آن شهر به زندگی پنهانی روی می‌آورد. او روزها روزه می‌گرفت و شبها به نماز می‌ایستاد. گاهی پنهانی از خانه بیرون می‌آمد و قبری را که اکنون روبروی آرامگاهش است زیارت می‌کرد. وی پس از مدتی بیمار می‌شود و چندی بعد در روز سه‌شنبه پانزدهم شوال سال ۲۵۲ قمری (۱۱ آبان ۲۴۵ خ، ۸۶۶ م)، در زمان پیشوای دهم شیعیان علی النقی (خلافت عباسیان) درگذشت. وی ۷۹ سال قمری (۷۷ سال خورشیدی) عمر کرد.

مهاجرت به ایران

زندگی این عالم بزرگوار همزمان با دوران حاکمیت بنی عباس بود و در این دوره بیشتر سادات و علویان از آن جهت که ایران یکی از کانون‌های علاقه‌مندی به اهل بیت به شمار می‌آمد، به سوی ایران مهاجرت می‌کردند. آن طور که از تاریخ برمی‌آید بهترین مقطع زندگی عبدالعظیم (علیه السلام) دوران امام هادی (علیه السلام) بود که در آخرین دیدار با حضرت هادی (علیه السلام) به او دستور داده شد که از عراق هجرت کرده و به ری برود. پس از عزیمت به ری، وی در منزل یکی از شیعیان ساکن و در سرداب خانه زندگی می‌کرد. او روزها را روزه می‌گرفت و شبها را به نماز می‌ایستاد و گاهی از مخفیگاه خود بیرون می‌آمد و به زیارت قبر حضرت حمزه برادر امام رضا (علیه السلام) که اکنون مدفونش در حرم عبدالعظیم حسنی (علیه السلام) است، می‌رفت. زمانی که خبر حضور عبدالعظیم حسنی به گوش شیعیان رسید، دوستان و محبان اهل بیت (علیه السلام) از گوشه و کنار دنیا به دیدار وی آمدند و از سخنان او استفاده می‌کردند. از طرفی هجرت و آمدن این سید بزرگوار به ایران و شهر ری، حکمت‌های زیادی در پی داشته است که یکی از آن‌ها بسط و گسترش مکتب اهل بیت (علیه السلام) در این منطقه بوده است و مدرسه و مکتب حدیثی و فقهی ری، یکی از مکاتب مهم علمی شیعه به شمار می‌رود که تأثیر آن در مکتب حدیث نگاری بسیار روشن می‌باشد که حضرت عبدالعظیم حسنی در پیشبرد این مکتب نقش به‌سزایی داشته است.



۲

فضائل و مقامات

علامه حلی، عبدالعظیم را عالمی پرهیزکار معرفی می‌کند. محدث نوری نیز درباره فضائل او از رساله صاحب بن عباد نقل می‌کند که وی مردی با ورع، پارسا، معروف به امانت، صداقت در گفتار، عالم به امور دین، قائل به توحید و عدل و دارای احادیث بسیار بود. امام هادی(ع) در سفری که عبدالعظیم به سامرا داشت، او را تصدیق کرد. امام هادی(ع) وی را این‌گونه خطاب می‌کند: یا ابالقاسم! تو به حق ولی ما هستی... تو همان دینی را که پسندیده خدایت، انتخاب کرده‌ای... خداوند تو را با گفتار ثابت در دنیا و آخرت تثبیت کند. این گفتگو میان امام و عبدالعظیم به حدیث عرض دین مشهور است. ابوتراب روایتی می‌گوید: شنیدم که ابوحامد رازی می‌گفت در سامرا بر امام هادی(ع) وارد شدم و از بعضی مسائل حلال و حرام پرسیدم. چون قصد وداع داشتم حضرت فرمود: چنانچه در امور دینی در [آنشخص] حلال و حرام، مسئله‌ای بر تو دشوار شد، از عبدالعظیم بن عبدالله حسنی سؤال کن و سلام مرا به او برسان.

روایاتی در منزلت عبدالعظیم حسنی (علیه السلام)

در منزلت و مقام وی آمده است که مردی از اهل ری به خدمت حضرت علی بن محمد النقی (امام هادی(علیه السلام)) رفت. حضرت پرسید: کجا بودی؟ او گفت: به زیارت امام حسین (علیه السلام) رفته بودم. امام فرمود: اگر قبر عبدالعظیم را که نزد شماست، زیارت می‌کردی، مانند کسی بودی که امام حسین (علیه السلام) را زیارت کرده باشد. احمد بن خالد برقی می‌گوید: عبدالعظیم حسنی از دست حاکم و سلطان زمان خودش فراری شد و در خانه مردی از شیعیان در ری پنهان شد. در آن خانه عبادت می‌کرد و روزها روزه می‌گرفت و شبها به عبادت می‌پرداخت و مخفیانه از خانه برای زیارت قبری که نزدیک محل سکونت وی بود، بیرون می‌رفت و می‌گفت: این قبر مردی از فرزندان موسی بن جعفر است. کم کم خبر ایشان در بین شیعیان پخش شد و گروه گروه به دیدار حضرت عبدالعظیم می‌آمدند. شخصی از شیعیان پیامبر را در خواب دید که فرمود: مردی از فرزندان من نزد درخت سیب در باغ عبدالجبار بن عبدالوهاب دفن خواهد شد. حضرت عبدالعظیم مریض شد و بعد از مدتی فوت کرد و در جیب لباسش نوشته‌ای یافتند که در آن نوشته بود: من ابوالقاسم عبدالعظیم بن عبدالله بن علی بن الحسن بن زید بن الحسن بن علی بن ابی طالب (علیه السلام) هستم.

جهت اطلاع بیشتر از حضرت عبدالعظیم حسنی (علیه السلام) و مرقد مطهرشان، می‌توانید به سایت زیر مراجعه فرمایید.
Abduhazim.com

۳

حکمت برابری زیارت حضرت عبدالعظیم با زیارت سیدالشهدا (علیه السلام)

برابری فضیلت زیارت حضرت عبدالعظیم با زیارت سالار شهیدان، هرچند در شرایط ویژه، بی تردید بدون حکمت نیست. شاید نتوان به حکمت آن پی برد؛ لیکن راز و رمز این فضیلت بزرگ را باید در شخصیت علمی، عملی و جهادی آن بزرگوار، جستجو کرد. در میان امام زادگان، شخصیت‌های بزرگی وجود دارند؛ اما درباره هیچ یک از آنها نقل نشده و حداقل به ما نرسیده که زیارتش با زیارت سیدالشهدا برابری کند. بنابراین، حضرت عبدالعظیم (علیه السلام) باید از خصوصیات و مقامی برخوردار باشد که از مرقد مطهرش نور حرم حسینی ساطع گردد و شمیم دل انگیز سیدالشهدا از آن استشمام شود. گفتنی است که احادیث دیگری نیز در فضیلت زیارت حضرت عبدالعظیم (علیه السلام) نقل شده اند، مانند آنچه از شهید ثانی در تعلیقه خلاصه الاقول علامه حلی از امام رضا (علیه السلام) نقل شده که فرمود:

هر کس قبر عبدالعظیم را زیارت کند، بر خدا لازم می‌شود که او را داخل بهشت کند. و در حدیث دیگری از آن امام آمده که فرمود: هر کس نمی‌تواند مرا زیارت کند، برادرم عبدالعظیم حسنی را در ری زیارت کند. حجت الاسلام علوی زنجانی استاد حوزه علمیه قم در ادامه با بیان وضعیت خاص سیاسی دوران حیات حضرت عبدالعظیم حسنی (علیه السلام)، تاکید کرد: فضای سیاسی خاص، در آن مقطع تاریخی و در زمانی که اختناق بسیار شدیدی کل جهان اسلام را فرا گرفته بود و جامعه شیعه، در دوران زمامداری افرادی مانند متوکل، معتز و معتمد عباسی، سخت‌ترین دوران‌های خود را سپری می‌کردند، در چنین شرایطی، امام هادی (علیه السلام) به منظور پیشگیری از خطرهایی که از طرف حکومت وقت، شیعیان را تهدید می‌کرد، فضیلت زیارت حضرت عبدالعظیم را با زیارت سیدالشهدا (علیه السلام) برابر دانسته‌اند. پژوهشگر تاریخ اسلام با اشاره به اینکه زیارت حضرت عبدالعظیم برای کسانی که آمادگی

خطرپذیری برای زیارت ابا عبدالله الحسین (علیه السلام) را داشته باشند، پاداشی معادل زیارت آن حضرت را دارد، افزود: حرم حضرت عبدالعظیم شعبه‌ای از حرم سیدالشهدا (علیه السلام) است و این خود فضیلتی بزرگ و حاکی از جایگاه بلند عبدالعظیم (ع) در نزد اهل بیت (علیهم السلام) و عظمت معنوی ایشان است. حجت الاسلام علوی زنجانی با بیان آنکه برابری فضیلت زیارت حضرت عبدالعظیم حسنی (علیه السلام) با زیارت سیدالشهدا (علیه السلام) بدون تردید بی حکمت نیست، تصریح کرد: شاید نتوان با حکمت این برابری فضیلت زیارت پی برد ولی راز و رمز این فضیلت بزرگ را باید در شخصیت علمی و عملی و جهادی عبدالعظیم جستجو کرد. نشده یا حداقل به ما نرسیده که زیارتشان با زیارت امام حسین (علیه السلام) برابری کند.



۴